

Slušaonica

(/poslusajte-iz-naseg-programa.html)

Live Stream

Uredništvo

urednistvo@radiopag.hr
00385 (0)23 214 987

(/impressum.html)

📻 Izdvojeno

Paške relikvije i običaji: Majko Božja od Staroga grada, moli za nas!

📅 Objavljeno: 14 Kolovoz 2024

Josip Portada

Paške relikvije i običaji: Majko Božja od Staroga grada, moli za nas!

Kip Majke Božje od Staroga grada u Pagu se štuje od 1855. godine, no štovanje Majke Božje u Pagu je počelo znatno ranije, već 1244. godine, u vrijeme stvaranja paške komune kao zajednice ljudi koji žive na istom prostoru, u jednakim uvjetima i koji imaju zajednički cilj, stvoriti vlastitu samoupravu, svoj sustav upravljanja i tako dobiti mogućnost i pravo donošenja odluka o gospodarstvu općenito, a posebice o proizvodnji i prodaji soli što je stoljećima bila središnja gospodarska grana grada Paga.

U Pagu je od 1855. godine, kada je počelo štovanje kipa Majke Božje od Staroga grada, blagdan Velike Gospe poprimio značenje središnjeg vjerskog, ali istovremeno i društvenog događaja, to je blagdan svakog pojedinca, svake obitelji i

(https://www.optikamaris.com)

(https://www.facebook.com/Salon-ljepote-Marija-200887274025307)

svih stanovnika Paga kao cjeline, kao zajednice, blagdan u kojem sudjeluju svi koji mogu, na misama, u večernjim molitvama, kronicama i u onome što je Paškinjama i Pažanima posebno značajno, u zavjetnoj procesiji kojom se kip Majke Božje iz Marijanskog svetišta Stari grad prenosi u Zbornu crkvu Marijinog Uznesenja u Pagu. Stari grad je naziv za Marijansko svetište i arheološko područje koje se nalazi oko 1500 metara južno od stare gradske jezgre Paga i na tom području je grad Pag postojao od ranog Srednjeg vijeka do sredine 15. stoljeća. Izgradnja novog, sadašnjeg grada Paga, počela je 18. svibnja 1443. godine, a u svoj novi grad Pažani su se preselili 28. rujna 1474. godine. Stari grad, Terra Vechia, kako ga se nazivalo, je napušten, ali svetište Majke Božje nije nikada ostavljeno i upravo štovanje kipa Majke Božje od Staroga grada povezuje dva prostora, dva područja, jedan na kojem su Pažani živjeli i drugi, na kojem žive. Običaji povezani sa štovanjem kipa Majke Božje od Staroga grada su, kao i običaji štovanja drugih relikvija, oživljena poveznica između prošlosti i sadašnjosti. Zbog jasne određenosti, čvrste uokvirenosti, sadržajnosti i nepromjenljivosti kroz stoljeća, zbog činjenice što se njeguju i redovito se održavaju, običaji povezani sa štovanjem relikvija prepoznatljiv su dio zajednice, dokaz i prikaz upornosti, vjere i ljubavi prema naslijeđu. Običaji povezani sa štovanjem Majke Božje od Staroga grada, kao i drugih relikvija, povezuju daleku prošlost sa suvremenim dobom, s 21. stoljećem, oni su poput nevidljive vremenske niti koja veže brojna pokoljenja, ona koja su bila, ona koji jesu i ona koji će biti, vežu one koji su štovali, koji štuju i koji će štovati relikvije.

Epidemija i prva zavjetna procesija

U drugoj polovici 19. stoljeća grad Pag je izgledao gotovo jednako kao i u 15. stoljeću kada je izgrađen. Bio je okružen zidinama i kulama, a Pažani su živjeli u kućama izgrađenima u nizu, u uskim ulicama koje imaju blagi pad u smjeru obale. Čvrsta fortifikacijska struktura sa zidinama i kulama Pažanima je stoljećima davala sigurnost, što je bilo posebno važno u vrijeme turskih i uskočkih prodora u Velebitski kanal i na otok Pag tijekom 15., 16. i 17. stoljeća. Gotovo u svakoj kući u Pagu nalazio se bunar s pitkom vodom, najčešće smješten u skladišnom dijelu kuće, u konobi ili u dvorištu. Voda u bunarima je, kako se tada govorilo, dolazila podzemnim tokovima s Morlačke gore, planine Velebit. Bunara s pitkom vodom bilo je i na javnim prostorima, na primjer na rivi kod Katina, kod kule Skrivanat, na Trgu Svetog Jurja, na središnjem trgu i u dvorištu Kneževog dvora. Francuska uprava, koja je uspostavljena u Pagu nakon pada Republike Venecije 1797. godine, ukinula je Dominikanski i Franjevački samostan koji su nakon toga propadali, jer se o njima nije imao tko brinuti. U okruženju nekadašnjih samostana i u crkvama bile su grobnice, jer su se stoljećima pokojnici sahranjivali unutar grada, unutar zidina. Život u Pagu odvijao se uhodanim ritmom, ali u drugoj polovici 19. stoljeća dogodilo se nešto što je kod naroda izazvalo velik strah. U Pagu se 1812. godine pojavila kolera, bolest za koju u to doba nije bilo lijekova. Bolest se u kratko vrijeme pojavila još dva puta, međutim, broj zaraženih nije bio velik, kao ni postotak smrtnosti. Međutim, 1855. godine pojavila se epidemija kolere, u kratko vrijeme obolio je velik broj ljudi, mladih i starih, muškaraca i žena, a smrtnost je bila izuzetno visoka. Oboljelima su se previjali zbog jakih grčeva u mišićima, patili su zbog dehidracije i često je sve završavalo kolapsom organizma i smrću. Najjači udar epidemije iz 1855. godine bio je od travnja do kolovoza. Dnevno su umirali deseci ljudi, a kolerom je bilo zaraženo preko tisuću stanovnika Paga. Pagom je zavladao veliki strah, nitko nije mogao biti siguran za svoj život, svakodnevno se oplakivalo i pokapalo preminule. U Pagu je zavladao muk, u narod se uvukao smrtni strah, ulice i trгови su opustjeli. Paška općina je pokušavala pronaći način na koji bi se spriječilo širenje bolesti, a jedan od prijedloga bio je rušenje zidina kako bi se u uskim ulicama omogućilo strujanje svježeg zraka, izmještanje grobišta izvan grada i čišćenje bunara. Smatralo se, naime, da se bolest pojavila zbog zagađene vode i da se širi kužnim zrakom. Paška općina je 1812. počela s rušenjem dijela zidina, a tijekom idućih godina rušenje zidina se nastavilo. Grobišta su izmještena i pročistili su se bunari. Međutim, smrtnost od kolere je i dalje bila velika. U kolovozu 1855. godine, kada je epidemija bila na vrhuncu, Paškinje i Pažani su se spontano okupili

i pod vodstvom prokupačkog župnika don Šime Meštrovića, otišli su u Stari grad, na rukama su iz crkve Uznesenja Marijina iznijeli kip Majke Božje i na rukama su ga, uz molitvu i najdublje štovanje, prenijeli u Zbornu crkvu Marijina Uznesenja u Pagu. Kip su postavili na sredinu crkve i pred kipom su se klečeći molili. Zazivali su Majku Božju moleći je za pomoć u teškim trenucima straha, pomora, patnje i neizvjesnosti i u toj iskrenoj i dubokoj molitvi Paškinje i Pažani su bili jedinstveni, svi jednako ugroženi blizinom smrti, blizinom teške bolesti. I tada se, prema predaji, dogodilo čudo. Širenje bolesti je prestalo, bilo je malo novooboljelih, a na spomendan Sv. Roka, 16. kolovoza, sahranjeni su posljednji preminuli od kolere. Epidemija je bila zaustavljena i Pažani su, u znak zahvale, dali sveti zavjet da će svake godine, na blagdan Velike Gospe, u svečanoj procesiji kip Majke Božje od Staroga grada prenositi u Pag i da će u Pagu biti do Male Gospe i za to vrijeme će se pred kipom moliti. Zavjet kojeg su tada dali Pažani pred Majkom Božjom od Staroga grada nakon njih preuzeli su njihovi potomci, zavjet su preuzeli potomci njihovih potomaka i tako se zavjet održao i održava se dalje. U povijesnim izvorima ostalo je zabilježeno da je 15. kolovoza 1855. godine održana prva zavjetna procesija koja se, uvijek jednako svečano, uz sudjelovanje tisuća vjernika, neprekidno održava do suvremenog doba.

O običajima povezanim sa štovanjem Majke Božje od Staroga grada

Običaji povezani sa štovanjem Majke Božje od Staroga grada nastali su spontano, tijekom vremena i kompleksniji su od običaja koji su povezani sa štovanjem drugih relikvija u Pagu. Slavljenje Majke Božje od Staroga grada počinje pred blagdan Velike Gospe Trodnevnicom, trodnevnom molitvom koja se 12. i 13. kolovoza održava u Zornoj crkvi Marijina Uznesenja, a trećeg i posljednjeg dana Trodnevnice održava se 14. kolovoza u Starom gradu, u crkvi Uznesenja Marijina. Tog dana se održava i bdijenje uz kip Majke Božje koje traje od 14. kolovoza u 21:00 sat do 15. kolovoza u 06:00 sati. Nakon bdijenja, u 06:00 sati je prva jutarnja misa. Na blagdan Velike Gospe liturgije se održavaju u crkvi u svetištu u Starom gradu, u Zornoj crkvi Marijina Uznesenja i u crkvi Benediktinskog samostan Svete Margarite u Pagu. Za blagdan Velike Gospe u Pag dolaze hodočasnici iz otočnih mjesta i sudjeluju u bdijenju, liturgijama i u procesiji. Hodočasnici su nekada dolazili u Pag pokorničkim pješaćenjem, ne koristeći nikakva prijevozna sredstva. Po dogovoru bi se okupili u svojem mjestu i oko ponoći bi svi zajedno, u velikoj grupi, krenuli prema Pagu. Hodočasnici su pješaćili bosi i po dolasku u Stari grad, bosi su ulazili u crkvu, dodirnuti bi kip Majke Božje, zauzeli bi mjesto u crkvi i molili se. Hodočasnici su ostajali u crkvi tijekom bdijenja i sudjelovali su u prvoj jutarnjoj misi, a onda su se vraćali u svoja mjesta kako bi se odmorili i ponovno su, poslijepodne, dolazili u Stari grad kako bi sudjelovali u procesiji. Na blagdan Velike Gospe, tijekom poslijepodneva, u Pag su, osim hodočasnika iz otočnih mjesta, dolazili i hodočasnici iz Like i šireg područja Zadra. Dolazili su u grupama, noseći zastave i gonfalone svojih župa. Odlazili su u Stari grad, stajali su u crkvi ili pred crkvom, molili su se i čekali početak procesije. Zavjetna procesija je središnji događaj na blagdan Velike Gospe, i u procesiji se kip Majke Božje od Starog grada prenosi iz Marijanskog svetišta u Zbornu crkvu Marijina Uznesenja u Pagu. Procesija kreće pred zalazak Sunca, u 18:00 sati. Po dolasku procesije u Pag, obično oko 19:00 sati, u Zornoj crkvi se održava svečana koncelebrirana misa koju često predvodi nadbiskup zadarski, uz pratnju paškog župnika i svećenika s otoka Paga. Kip Majke Božje od Starog grada postavlja se iza središnjeg oltara i ondje ostaje do blagdana Male Gospe kada se, ponovno u procesiji, prenosi u svetište u Starom gradu. Procesija se održava po davno utvrđenim pravilima, a po tim pravilima procesija se formira od dva paralelna reda vjernika. Na čelu procesije je nosač križa, a uz njega su dva ministranta. U nastavku procesije su muškarci koji hodaju jedan iza drugog, u središnjem dijelu procesije je kip Majke Božje kojeg nose muškarci u narodnim nošnjama, a iza kipa Majke Božje hodaju žene. Pred kipom Majke Božje su svećenici, crkveni zbor i djevojke i žene u narodnim nošnjama. Časne sestre franjevke brinu se za održavanje pravilnih razmaka u procesiji. Put kojim prolazi procesija se nikada ne mijenja. Kreće iz Starog grada prometnicom kroz naselje Sveta Jelena, nastavlja prometnicom uz predio Lokunja i šetnicom uz nekadašnja

skladišta soli na Prosici, prelazi most Katine, Velu ulici i dolazi do Zborne crkve Marijina Uznesenja. Procesija se nekoliko puta zaustavlja kako bi se izmolila Zdravo Marija, a to je i trenutak za kratki predah sudionika procesije i posebno za nosače kipa Majke Božje. Veći dio sudionika procesije, po dolasku procesije u Pag, uđe u Zbornu crkvu Marijina Uznesenja i sudjeluje na svečanoj misi.

Prije preuređenja Zborne crkve Marijina Uznesenja kip Majke Božje postavljao se na sredinu crkve, na postolju koje je bilo prekriveno svečanim crvenim tepihom, a tepih je prekrivao i oko jedan korak površine oko postolja. Tijekom razdoblja od dvadeset i dva dana, koliko se kip Majke Božje od Staroga grada nalazi u Zornoj crkvi Marijina Uznesenja, za vjernike se ujutro i navečer organizira ispovijed kako bi se vjernici pripremili za primanje pričesti na misi. U vrijeme dok se kip Majke Božje postavljao na sredini crkve, pokora nakon ispovijedi se izvršavala molitvom uz kretanje oko kipa Majke Božje na koljenima. Vjernici su, krećući se na koljenima, radili jedan ili više krugova oko kipa Majke Božje i to se u dijalektu grada Paga nazivalo molitva „na gole kolena“. Vjernici su i po vlastitom izboru, nezavisno od pokore nakon ispovijedi, na golim koljenima radili dva ili više krugova oko kipa Majke Božje. Bio je to iskaz duboke vjere i iskazivanje najdubljeg štovanja Majci Božjoj od Staroga grada.

U vremenu od Velike Gospe do Male Gospe vjernici svaki dan mole pred kipom Majke Božje, koji se ondje nalazi samo tada, a mole se četiri otajstva krunice.

Godina Velikog zavjeta Pažana Majci Božjoj od Staroga grada

U Pagu je 2. prosinca 2018. godine proglašena Godina Velikog zavjeta Pažana Majci Božjoj od Staroga grada, a smisao tog događaja bio je proslaviti veliki jubilej, 775 godina od prvog poznatog pisanog zavjeta Pažana Majci Božjoj. Proslava Godine Velikog zavjeta Pažana Majci Božjoj od Staroga grada održana je 2019. godine,

počela je na blagdan Velike Gospe, 15. kolovoza, a završila je 8. rujna velikom procesijom i svečanim misnim slavljem u crkvi Uznesenja Marijina u Starom gradu. Slavio se prvi spomen slavljenja Majke Božje koji je zabilježen nakon što je Pag, Bulom Bele IV., hrvatsko-ugarskog kralja, dobio status slobodnog kraljevskog grada. U vrijeme brojnih i po broju žrtava, tragičnih napada Zadra na Pag, dobivanje kraljevske povelje Pažani su smatrali Božjom providnošću i u znak zahvale, kako se navodi u povijesnim izvorima, zavjetovali su se da će svake godine u čast Majke Božje crkvi davati 12 stari ulja. Ta je obveza upisana u pašku knjigu Zakona i povlastica i prvi je poznati zabilježen zavjet Pažana Majci Božjoj. Proslava Godine Velikog zavjeta Pažana Majci Božjoj od Staroga grada počela je svečanom procesijom u kojoj je sudjelovalo tisuće vjernika. Prije procesije, u Zornoj crkvi Uznesenja Marijina održana je svečana misa. Na svečanoj misi don Dario Tičić je rekao kako se misom želi pokloniti neznanim težacima, ribarima, ratarima, plemićima, svećenicima, kanonicima, redovnicima, „svim svetim dušama Paga koje su kroz dugi niz stoljeća, vjerujući u Boga i Mariju, ostvarivali plan spasenja na zemlji.“ Don Dario je rekao da narod koji ne poznaje svoju povijest, ponavlja greške u budućnosti. „Povijest nije radi toga da bismo joj se divili, da bismo je se sjećali, nego povijest nas obvezuje!“, rekao je don Dario Tičić. „Obvezuje nas ono što su nam naši stari u svojoj vjernosti Bogu predali. Molitva i misa bili su snaga koja nas je iz prošloga vremena prevela u ovo danas. Ovo danas nije najbolje. Svako vrijeme je teško. Ali vrijeme se može pobijediti onim nadvremenskim. A to je Bog. To je njegova Majka Marija, naša odvjetnica i spasiteljica kojoj smo se uvijek utjecali“. Govoreći o blagdanu Male Gospe, rekao je da blagdan Marijina rođenja budi osjećaj zahvalnosti Gospi za dar njenog života i za dar njenog Sina Isusa. Naveo je da blagdan Male Gospe govori da se Bog „u vremenu i povijesti spustio u našu suznu dolinu“ i da je ispisao ravnu povijest spasenja „te se u danom trenutku od Marije rodio Isus“. Don Dario je rekao da Crkva slavi tri rođendana, Isusa Krista, njegovog preteče Ivana Krstitelja i Marije „po kojoj će Bog trajno ostati među nama i zauvijek nam biti bratom i Gospodinom“. Podsjetio je na povijesne događaje

predanja Pažana Gospi. Kada su Pažani u Srednjem vijeku tražili samostalnost, oni su upravo u Mariji našli oslonac. Kada je 1855. godine u Pagu vladala kolera koja je odnijela puno života, Pažani su došli u suzama moliti Gospu u Stari grad da pomogne da se bolest zaustavi. Predvođeni paškim kanonikom, don Šimom Meštrovićem, 1855. godine spontano su uzeli Gospin kip iz oltara u Starom gradu i ponijeli ga u Zbornu crkvu da stoji nasred grada Paga. Narod je molio pred Gospinim kipom krunicu ujutro, u podne i navečer, svoju zagovornicu i pomoćnicu. Pažani su uvijek s najvećom pobožnošću čistili Majku Božju. I kada su napustili Stari grad i u 15. stoljeću pošli na obalu sv. Jakova gdje se sada nalazi grad Pag, ostala je crkva u Starom gradu i u njoj kip Majke Božje „kojega častimo na poseban način“. Don Dario je rekao: „Majko Božja od Staroga grada, ne daj da ovaj narod strada. Ti si nam bila spomen i znamen, tako je bilo, tako neka bude. Amen“. U velikoj procesiji, putem dugim gotovo dva kilometra, od novoga do staroga grada Paga, molila su se slavna otajstva krunice i pjevalo Majci. Predstavnici župa Paškog dekanata nosili su crkvene barjake. Procesija se zaustavljala na četiri mjesta kada su svećenici naviještali Evanđelje. Don Dario Tičić je u procesiji, hodajući ispred Gospinog kipa kojega su nosila osmorica Pažana u narodnoj nošnji, nosio relikvijar iz 1858. godine, kada su ga Pažani dali izraditi, kao i dvije krune za glave Gospe i Djeteta Isusa u naručju. U relikvijaru se nalazi po predaji končić iz Gospina odijela, a don Dario je s tim relikvijarom završno blagoslovio puk na misi. Nakon mise, Pažani su Gospin kip s kojega su prethodno skinuli zavjetne darove, postavili u barokni oltar crkve Gospe od Staroga Grada koja je dovršena 1392. godine, kada je Pavao iz Sulmone završio njeno pročelje. U 14. stoljeću ta je crkva uzdignuta na čast zborne, kanoničke crkve i tu je funkciju imala do 18. rujna 1488. godine kada je Kaptol preselio u novi Pag.

Povijesni izvori o epidemiji kolere u Pagu i o štovanju kipa Majke Bože od Staroga grada

Prema Popisu liječnika, u vrijeme izbijanja epidemije kolere 1855. godine liječnik u Pagu bio je dr. V. Boschi. Prema dokumentu „Atti del presistito Cpitanato circolarte“ iz 1832. godine dr. V. Boschi je obavijestio vladu da bi bilo korisno za javno zdravlje da se da se obore zidine sa strane koju naziva „s podne“. No, još pri prvoj pojavi bolesti, 1812. godine, prema izvješću Financijskog nadzorništva, paški načelnik Gižanić je vladu molio da se u poruši jedan dio gradskih zidina i to zbog zdravstvenih razloga. Odlukom vlasti od 2. veljače 1812. godine dozvoljeno je rušenje dijela zidina uz obalu u duljini od 152 metra. Iz dokumenta „Registre des corrispondes Pago“ i prema zapisu iz 1934. godine u Pagu je bila „strahovita kužna bolest“ godine 1855., a „smatrajući gradske zidine štetne za zdravlje, stanu se rušiti i zidine s burne strane. Sa izvađenim materijalom naspe se močvarno mjesto u gradu, dok kamenjem, isklesanim od istog materijala, napravi se kordun za put koji vodi do grobišta na Bašaci“. Ovaj put je vodio od Svetog Nikole na Goliji. Za rušenje zidina vlada je paškoj općini pomogla s 1000 forinti. Pažani su 1858. godine dali izraditi relikvijar i dvije krune, jednu za glavu Gospe i drugu za glavu Djeteta Isusa u naručju Gospe. U relikvijaru se, po predaji, nalazi končić iz Gospina odijela. Crkva Gospe od Staroga Grada dovršena je 1392. godine, kada je Pavao iz Sulmone završio njeno pročelje. U 14. stoljeću ta je crkva uzdignuta na čast zborne, kanoničke crkve i tu je funkciju imala do 18. rujna 1488. godine kada je Kaptol preselio u novi Pag. Uz blagoslov Kaptola, paški plemić Juraj Dišković je 1592. godine, uz crkvu Gospe od Staroga grada, podigao Franjevački samostan u kojem su franjevci boravili do 1899. godine. Od tada za crkvu u Starom gradu brine Kaptol, odnosno nadžupnik Paga. U drvenom pozlaćenom oltaru iz 1626. godine nalazi se Gospin lik iz 13. stoljeća. Oltar je dala izraditi paška plemkinja Kolombina Zorović, uz pomoć kanonika don Jurja Palčića, u zahvalnosti Gospi za uslišanje da prestane kolera koja je 1855. godine poharala Pažane. Te su godine Pažani pohrlili pred Gospin kip u Stari grad moliti pomoć. Prema povijesnim izvorima kolera se u valovima pojavljivala do 1855. godine i za Pag, koji je u to vrijeme imao oko 3 000 stanovnika, zarazna bolest je mogla biti pogubna. U znanstvenom radu „Zborna crkva Sv. Marije u Starom Gradu na Pagu“ prof. Emil Hilje sa Sveučilišta u Zadru navodi da je Zborna crkva sv. Marije u Starom gradu izgrađena početkom 14.

stoljeća u sklopu težnji mlade paške komune za osamostaljenjem od dominacije Zadra i utemeljenjem vlastite biskupije. Pregrađena je koncem 14. stoljeća, kada su težnje za osnivanjem paške biskupije još jednom ojačale. Nakon napuštanja Staroga grada sredinom 15. stoljeća ostala je u funkciji, a 1589. godine dana je na korištenje franjevcima, koji su uz nju dogradili samostan. Prof. Hilje navodi: „Riječ je o kasnoromaničkoj trobrodnoj bazilici s tri polukružne apside od kojih su dvije bočne, po ugledu na zadarsku katedralu, utopljene u zidnu masu. Brodovi su odijeljeni nizovima od po četiri pilona kvadratnog presjeka, povezana polukružnim lukovima. Talijanski graditelj i kipar Pavao iz Sulmone je 1392. godine izgradio i ukrao reljefima novo pročelje crkve koje je umjetnički najizrazitiji dio građevine te predstavlja značajno djelo i u širim okvirima dalmatinske umjetnosti. Uz crkvu su djelomično sačuvani ostaci kampanila, a u njoj se unutrašnjosti čuvaju vrijedna umjetnička djela gotičkog drvorezbarstva: Bogorodica s Djetetom nepoznatog majstora s kraja 14. stoljeća te dva kipa s nekadašnjeg poliptiha što ga je za franjevačku crkvu u Zadru nakon 1433. godine izradio drvorezbar Petar de Riboldis iz Brianze kod Milana. Gotičko zvono iz 1433. godine, pronađeno u ruševnom zvoniku nekadašnjeg franjevačkog samostana, također je pohranjeno u crkvi. Od zlatarskih radova koji su nekada pripadali zbornoj crkvi u Starom Gradu sačuvana su u riznici zborne crkve u novom Pagu tri vrijedna relikvijara: relikvijar nevine dječice s kraja 14. stoljeća te relikvijar ruke sv. Klare i relikvijar prsta Sv. Ivana Krizostoma iz prve polovine 15. stoljeća.

U Pagu se blagdan Velike Gospe nazivao, a ponekad se još naziva i Velika Stomorina ili samo Stomorina. O porijeklu tog naziva postoje razna mišljenja, no prihvaćen je stav da je naziv nastao kao složenica od dvije riječi, stotina i pomor, smrt. Naziv bi, dakle, bio povezan s činjenicom da je u Pagu od kolere umiralo na stotine ljudi, što potvrđuju povijesni izvori. Prema podacima iz 1855. godine u gradu Pagu je te godine umrlo više od 200 muškaraca i žena razne životne dobi. Taj broj znatno nadmašuje prosječni godišnji broj umrlih u gradu Pagu koji je u tom razdoblju bio 35 umrlih i može se zaključiti da je velika većina umrla od kolere.

Prema popisu paških nadžupnika, u vrijeme izbijanja epidemije kolere 1855. godine nadžupnik u Pagu bio je don Šime Meštrović koji je bio i kanonik Paškog kaptola. Don Šime Meštrović je predvodio Paškinje i Pažane kada su spontano uzeli Gospin kip iz oltara u Starom gradu i ponijeli ga u Zbornu crkvu u Pagu.

O Majci Božjoj od Staroga grada postoje brojne pučke pjesme u kojima se iskazuje vjera i zahvalnost za spas od velike opasnosti iz 1855. godine.

Običaji povezani sa štovanjem Majke Božje od Staroga grada su ukomponirani u vrlo konkretan kontekst, u kontekst zahvale i molitve Majci Božjoj od Staroga grada i ti se običaji i danas mogu doživjeti i proživjeti, može se u njima sudjelovati ili ih se može samo promatrati. Ti običaji su postali dio nasljeđa, oni su dio života u gradu Pagu, gotovo na jednak način kakvi su bili 1855. godine, kada su se počeli stvarati i oblikovati.

Josip Portada/Radio Pag

Ovaj tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije, iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Portada-Velika-Gospa-03.jpg

Portada-Velika-Gospa-07.jpg

Portada-Velika-Gospa-06.jpg

(https://www.radiopag.hr/images/com_droppics/232/Josip-Portada-Velika-Gospa-03.jpg)

(https://www.radiopag.hr/images/com_droppics/232/Josip-Portada-Velika-Gospa-07.jpg)

(https://www.radiopag.hr/images/com_droppics/232/Josip-Portada-Velika-Gospa-06.jpg)

← [PRET \(/VIJESTI/IZDVOJENO/2919-PASKE-RELIKVIJE-I-OBICAJI-SVETI-TRN-IZ-KRUNE-KRIS.HTML\)](https://www.radiopag.hr/vijesti/izdvojeno/2919-paske-relikvije-i-obicaji-sveti-trn-iz-krune-kris.html)

SLJEDEĆE ➤ [\(/VIJESTI/IZDVOJENO/2880-PASKE-RELIKVIJE-I-OBICAJI-PRESVETE-MOCI-SVETOG-VALENTINA-DJECAKA-MUCENIKA.HTML\)](https://www.radiopag.hr/vijesti/izdvojeno/2880-paske-relikvije-i-obicaji-presvete-moci-svetog-valentina-djecaka-mucenika.html)

Design by [tjstudio](https://tjstudio.info) © Radio Pag d.o.o. | 2018 -
(<https://tjstudio.info>)

[Kontakt & Impressum](https://radiopag.hr/impressum.html)
(<https://radiopag.hr/impressum.html>)

[Na vrh](#)
^

[Marketing](https://radiopag.hr/marketing.html) (<https://radiopag.hr/marketing.html>)

[Novosti](https://radiopag.hr/vijesti.html) (<https://radiopag.hr/vijesti.html>)

[Izdvojeno](https://radiopag.hr/vijesti/izdvojeno.html) (<https://radiopag.hr/vijesti/izdvojeno.html>)

[Uvjeti korištenja](https://radiopag.hr/impressum.html) (<https://radiopag.hr/impressum.html>)